

Funktionsrätt Sveriges plattform för arbete

Satsa på allas arbetsförmåga - det lönar sig

Funktionsrätt Sveriges vision

Ett samhälle för alla är ett samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar är delaktiga på lika villkor och möts med respekt, oavsett funktionsförmåga. Ett samhälle som tar tillvara människors olikheter är ett rikt samhälle.

Varje människa har rätt att genom arbete bidra till sin egen försörjning. Allas rätt till arbete är ett effektivt sätt att bygga ett samhälle där alla människor med sina olika erfarenheter är en tillgång. Arbete är viktigt för den personliga utvecklingen, för goda levnadsvillkor samt full delaktighet i samhället.

Funktionsrätt Sveriges medlemsförbund har på ordförandemöte 2014 enats om denna plattform, som ligger till grund för vårt fortsatta intressepolitiska arbete på arbetsmarknadsområdet

Utgångspunkter

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning - artikel 27 Arbete och sysselsättning

Konventionsstaterna ska skydda och främja förverkligande av rätten till arbete genom att vidta ändamålsenliga åtgärder, däribland lagstiftning

Nationella målen för funktionshinderspolitiken

- En samhällsgemenskap med mångfald som grund
- Samhället utformas så att människor med funktionsnedsättningar i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet
- Jämlikhet i levnadsvillkor för kvinnor och män med funktionsnedsättning

Så här ser det ut idag

Arbete är en möjlighet till självständighet. Egen försörjning ger integritet och skapar en känsla av sammanhang och delaktighet. Många står helt eller delvis utanför arbetsmarknaden. Bland personer med funktionsnedsättningar är det färre som har jobb jämfört med övriga befolkningen. Var tionde person i arbetsför ålder anser sig ha en nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning, fler kvinnor än män. Endast varannan person med nedsatt arbetsförmåga har jobb.

Fler stängs ute

Arbetslivets villkor blir ständigt tuffare. Normen för vad som är normal arbetsförmåga har förändrats, kraven på den enskilde har skärpts. Allt fler personer har svårt att nå upp till normen för full arbetsförmåga. Förmågan att arbeta varierar genom livet. Den enskildes arbetsförmåga är också olika beroende på arbetsuppgifter och arbetsmiljö.

Personer med funktionsnedsättning är ingen homogen grupp. Många har inga begränsningar i sin arbetsförmåga, andra har så stora begränsningar att de inte alls kan konkurrera om ett vanligt jobb.

Krämliga stödinsatser

Att ha en funktionsnedsättning innebär ibland behov av stöd och anpassning i arbetet. De vanligaste anpassningarna som efterfrågas är anpassade uppgifter och hjälpmedel, samt anpassad arbetstid eller arbetstempo. Det är svårt, både för den enskilde och för arbetsgivaren, att få en överblick över vad som finns och vilken myndighet som är ansvarig för vad.

Ökat tryck på Arbetsförmedlingen

Fler personer som tidigare var sjukskrivna eller förtidspensionerade är idag arbetsökande. Det ställer ökade krav på Arbetsförmedlingens insatser. Mer än var fjärde inskriven idag har en funktionsnedsättning.

Kunskap och attityd är avgörande

De arbetsgivare som har erfarenhet av anställda med funktionsnedsättningar är mer positiva till att anställa igen. Många arbetsgivare strävar efter en mångfald i sin rekrytering, men de är alltför få. Statliga arbetsgivare är sämst på att anställa personer med funktionsnedsättning, mindre, privata arbetsgivare gör det oftare.

Tufft för unga

Unga med funktionsnedsättning har idag en särskilt svår situation, det börjar redan i skolan. Inskrivningen i särskolan har ökat kraftigt.

Bland de ungdomar som inte fullföljer sina studier är det många som inte fått rätt stöd. Möjligheterna till högre studier är begränsade. Allt fler unga får aktivitetsersättning (tidigare förtidspension), vissa redan under skoltiden. Få lämnar aktivitetsersättningen för jobb.

Så här vill vi ha det

Att arbeta för den egna försörjningen utgör en hörnsten i vårt samhälle. För att kvinnor och män med funktionsnedsättning ska nå full delaktighet i arbetslivet krävs ett perspektivskifte – från sysselsättningsobjekt till arbetskraftsresurs. Alla har rätt till arbete, till hundra procent av sin egen förmåga.

Ta tillvara allas arbetsförmåga

Varje människa är en resurs! Sverige har mycket att vinna på att fler får jobba utifrån sin individuella arbetsförmåga. För den som helt saknar arbete men får jobb, blir det samhällsekonomiskt lönsamt redan vid tio procents arbetstid. Det finns alltså starka incitament att understödja allas möjligheter till arbete. Detta kan bland annat ske genom kompetensutveckling, studier, yrkesutbildningar med mera.

Större inflytande

Många med funktionsnedsättning som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen går runt i insatser med otydliga mål. Den arbetssökande ska ha inflytande över de stödinsatser som han eller hon erbjuds. Likaså att kunna agera när stödinsatser brister eller uteblir. Detta gäller även hjälpmedel.

Fokus på tillgångar, inte på hinder

Alla människor har starka och svaga sidor. Personer med

funktionsnedsättning som söker jobb ska bemötas utifrån sina resurser och tillgångar. Även Arbetsförmedlingen och de stödsystem som finns måste kunna fånga upp en persons förmågor, inte utgå från hinder.

Bättre stöd till arbetsplatser

Stora delar av de arbetsmarknadspolitiska programmen är inriktade på den arbetssökande. Det behövs också riktade insatser som stödjer arbetsgivare och den enskilda arbetsplatsen. Det stödet behöver finnas att tillgå kontinuerligt, inte bara i samband med ett anställningstillfälle.

Förstärkt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöarbetet ska ha större fokus på universell utformning, det vill säga en fysisk och psykosocial arbetsmiljö som fungerar för alla. Arbetsplatser som är tillgängliga för personer med olika funktionsnedsättningar, är en arbetsmiljö som fungerar bättre för alla.

**Funktionsrätt
Sverige**

Funktionsrätt Sverige

Landsvägen 50 A Box 1386, 172 27 Sundbyberg

Tel 08-546 404 00

www.funktionsratt.se